

APARIȚIA ȘI EVOLUȚIA UNIFORMEI MILITARE PENTRU FEMEI

Adina STARNICIUC, Tatiana NIȚĂ

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: În lucrarea dată s-a cercetat și s-a analizat apariția costumului militar al femeii, precum și evoluția acestuia pe parcursul a mai multor perioade, dar și din diferite zone ale lumii. S-a cercetat influența costumului militar feminin asupra tendințelor actuale ale modei și s-au evidențiat elementele ce se regăsesc în colecțiile renumiților designeri ale lumii. Costumul militar feminin a suportat o transformare spectaculoasă și semnificativă pe parcursul a câtorva secole de la apariție.

Cuvinte cheie: amazoane, walkiriile, lenjerie, rochii, chevaliere.

1. Perioada antică

Amazoanele erau un trib de femei războinice, menționate prima dată în mitologia greacă. Se spune că acestea ar fi fost fiicele zeului Ares, zeul războiului. Fetele erau aspru pregătite să devină amazoane extirpându-li-se sânul drept care le incomoda în luptă. Nu se știe sigur care a fost vestimentația amazoanelor.

Există picturi cu posibilă vestimentație a lor, dar nu există nici o dovadă clară pe acest sens. După cum spune legenda, ele își ardeau sânul drept sau îl tăiau pentru a se putea lupta, pe când în picturi nu se dovedește acest fapt. Totuși, vestimentația lor constă din foarte puține produse vestimentare, mai mult bazat pe lenjerie sau în cel mai bun caz trupul era acoperit cu o rochie drapată pe un umăr, până la genunchi, care se revarsă pe corp, ascunzând un sân, iar pe altul lăsându-l dezgolit (figura 1). În cazul când se purta rochie drapată, talia era accentuată de o centură, cel mai probabil din piele de animale. Rochiile erau purtate de cele mai multe ori de o amazoană superioară. Capul era acoperit fie cu coif, fie era lăsat liber. În picioare purtau o încălțăminte joasă tip sandale, cu fire lungi împletite pe picior. Accesoriile erau prezente pe picioare și antebraț [3].



Figura 1. Reprezentarea vestimentației amazoanelor



Figura 2. Reprezentarea vestimentației walkiriilor

Walkiriile erau spirite feminine în mitologia nordică, servitoare ale zeului Odin. Inițial walkiriile erau creaturi feroce care au luat parte la lupte și devorau trupurile morților pe câmpurile de luptă. Mai târziu au apărut ca războinice frumoase – îmbrăcate în armură pe spatele calului – care mergeau pe câmpurile de luptă selectând dintre războinicii uciși pe cei mai viteji pentru a intra în Valhalla, marele palat al lui Odin din Asgard. Unele walkirii cauzau moartea războinicilor, în timp ce altele serveau ca protectori, păzind viețile celor dragi lor.

Corpul lor era acoperit de armură în formă de solzi. Mai sus de linia șoldurilor, este amplasată o fustă largă. Deseori, walkiriile sunt reprezentate cu pelerină din blană sau din țesătură pe spate. Acoperământul de cap, era compus din coif, frumos gravat, în părți fiind amplasate 2 aripi. Aripile sunt un element decorativ ce reprezintă walkiriile. Accesoriile erau multiplele brățări amplasate pe brațe și șolduri. Accesoriile erau din metal sau piele, dar și din blană. Încălțăminte era până la genunchi, legată cu fire încrucișate, pentru a nu cădea de pe picioare (figura 2) [1].

2. Epoca medievală

Rolul femeii era diferit în diferite țări și perioade, dar în general nu erau femei care luptau, iar dacă erau, atunci erau puține. Totuși ele existau, și îmbrăcau benevol straiile cavalești. Vestimentația utilizată de femeile militare era una care se baza mai mult pe funcționalitate, decât pe estetic.

În **Rusia** corpul femeii era acoperit în totalitate de costumul militar, cu excepția feței, greutatea costumului era foarte grea, astfel femeia avea nevoie de multă forță fizică ca să îl poarte, să aibă abilitatea de a lupta și de a ridica săbiile și sulițele grele din fier (figura 3).

Zalele puteau constitui o greutate mai mare de 25 kg, ele protejau corpul de arma inamicului. Sub armură, totuși se purtau haine mai lejere, din materiale nu prea grele, dar călduroase și cu mânecile lungi. Culorile predominante erau albastrul, roșu-vișiniu și culorile mai închise, pământii. Acoperământul de cap era constituit dintr-un coif cu vârful ascuțit, în vârful frunții de obicei, era reprezentată de o suliță de dimensiuni mici. În mâini se purtau mănuși de blană sau piele, ce depindea de clima locului unde se luptau. În prezent, se observă, la anumiți designeri, mai ales cei ruși, o redare și reinventare a straielor naționale rusești, dar și a costumului militar feminin. Un aspect foarte bine vizibil în prezent este suprafața produselor vestimentare care tot mai mult reflectă duritatea costumului de atunci. Faptul dat a pornit de la dorința de a căuta noi metode de dezvoltare și noi inovații în cadrul formării unor noi produse vestimentare deosebite și originale [2].



Figura 3. Reprezentarea costumului militar feminin rusesc

Franța. De-a lungul timpului, Franța s-a confruntat cu multe războaie și a fost implicată în multe conflicte politice. Pe lângă stilul deosebit față de alte popoare, francezii mai erau și inovatori în mai multe domenii. În scopuri militare, bărbații erau cei care luptau și își apărau țara de invazii sau care își făceau serviciul militar în armată. Uniforma militară purtată de bărbați era cea cavalească. Femeile care luptau ca și bărbații erau numite chevaliere – adică femeile cavalier. Costumul acestor femei nu se deosebea mult de costumul obișnuit al femeii de rând din acea perioadă, diferențiindu-se prin faptul că era mai confortabil (figura 4) [2].



Figura 4. Costumul militar feminin din Franța



Figura 5. Costumul militar feminin din Italia

Italia. În această perioadă nu era armată și formațiune rebelă de femei războinice. Au existat doar câteva nume de femei războinice din acea perioadă. Erau femeile care totuși doreau să lupte, astfel ele se comportau ca băieții, își tăiau părul. Acele puține femei războinice aveau costumul constituit din rochie, ceea ce era specific timpului dat. Erau materiale scumpe, gen catifea. În cap: coifuri cu pene în vârf sau o pălărie construită pentru a se proteja de soare. Vestimentația din Italia era constituită din armură pentru apărare din fier greu (figura 5) [2].

Femeile din **Japonia** au fost un tip de războinice de sex feminin care făceau parte din clasa superioară japoneză. Soții, văduve, fiice și rebele se luptau, de obicei alături de bărbații samurai. Ele se numeau onna bugheisha (samurai). Vestimentația japoneză era una complexă, de atunci se observă croiala kimono a vestimentației, deasupra era armură ce acoperea zona pieptului. În prezent sunt multe produse vestimentare cu influențe japoneze, dar și produse de croială kimono purtate atât în țările asiatice, cât și în alte țări europene (figura 6) [2].



Figura 6. Costumul militar feminin din Japonia

3. Epoca contemporană

În prezent, pentru armate sau grupuri militare sunt comitete speciale de elaborare a vestimentației. Sunt țări unde vestimentația este aproape la fel, cu mici modificări, față de cea civilă.

Siria. Femeile din țara dată sunt obligate să poarte anumite vestimentații specifice femeilor. Pe cap sunt obligate să poarte hijab. Hijab-ul este un voal ce acoperă părul, gâtul și pieptul. Femeile războinice sunt obligate să poarte hijab. Femeile civile nu sunt obligate să-l poarte, este o adăugare pentru hijab, fiind voalul care acoperă nasul și gura, lăsând la vedere doar ochii. Jibab, abaya sunt rochiile ce le poartă femeile, de obicei în luptă, dar mai poartă și vesta-camuflaj (figura 7).



Figura 7. Costumul militar contemporan feminin din Siria

Femeile din **Kurdistan** sunt o minoritate aflată pe teritoriul Irakului, dar totodată se află și pe teritoriul Turciei, dar și a Iranului. Clima permite o vestimentație mai ușoară. Vestimentația este în nuanțe de culori calde și haine confortabile. Ele totuși, sunt obligate să poarte acoperământe de cap (figura 8).

În **Congo** femeile din armată poartă fustă cu lungimea sub genunchi cu terminația evazată pentru mișcare, culoarea fiind verde închis (figura 9).



Figura 8. Costumul militar feminin din Kurdistan



Figura 9. Costumul militar feminin din Congo

Costumul militar în *Mexic* reamintește de costumul civil național, fuste largi colorate și vestitele împletituri pe cap (figura 10).

În *Republica Moldova* uniforma creată special pentru Ministerul Afacerilor Interne este compusă din cămașă de culoare albastru deschis, jachetă, fustă și mănuși. Albastrul închis și negrul sunt culorile predominante, cămașa fiind albă pentru ținuta de paradă (figura 11).



Figura 10. Costumul militar feminin din Mexic



Figura 11. Costumul militar feminin din Republica Moldova

4. Colecții inspirate din costumul militar istoric feminin



Figura 12. Detaliile ce caracterizează stilul militar: buzunare mari, nasturi, capse, centuri



Figura 13. Colecție Victoria Beckham



Figura 14. Colecție Balmain



Figura 15. Kate Middleton

Concluzii

Uniforma militară a evoluat încă din perioada antică, influențând de-a lungul timpului costumul militar din prezent, dar și alte elemente ale costumului. Marii designeri au împrumutat din acele costume militare antice croiala, formele și dimensiunile buzunarelor, accesoriile, nasturii și nuanțele de culori.

Bibliografie

1. Walkirie. Available from: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Walkirie>. Accesat: 2014-10-15.
2. Adina NANU. *Artă, stil, costum*. Editura: Noi Media Print, 2007, pag. 306.
3. Amazoanele, femeile-luptătoare care au invadat lumea. Available from: <http://www.lovendal.ro/wp52/amazoanele-femeile-luptatoare-care-au-invadat-lumea/>. Accesat: 2014-10-15.